



Andorra la Vella, 19 d'abril de 2024

REUNIÓ DE LA COMISSIÓ OPERATIVA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Assistents:

Il·ltre. Sra. Mariona Cadena Dolsa, Secretària d'Estat d'Igualtat i Participació ciutadana

Sra. Iolanda Pérez, Departament de Participació Ciutadana

Sra. Meritxell Cuyàs, Secretària d'Estat de Transició Energètica, Transports i mobilitat

Sra. Zita Barrio, Ministeri de Turisme i Comerç

Sr. Gregori Ramírez, Ministeri de Finances

Sra. Eva Palacios, Ministeri d'Afers exteriors

Sra. Sònia Pérez, Ministeri Justícia i Interior

Sra. Núria Castané, Ministeri de Territori i Urbanisme

Sra. Cristina Vilanova, Ministeri de Salut

Sra. Miriam Monferrer, Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Sr. Joaquim Pujol, Ministeri de Cultura, Joventut i Esports

Sr. Iñaki Rubio, Ministeri d'Educació

Sra. Liliana Martins, Visura Ciutadana

Sra. Marta Salvadó, Visura Ciutadana

S'inicia la reunió a les 9 hores amb la Benvinguda de la Secretària d'Estat i Participació Ciutadana i una breu presentació de tots els assistents.

Es presenta la comissió operativa com una taula de treball transversal interministerial.

La Secretària comenta la situació actual en relació a la participació ciutadana i exposa les conclusions sobre una enquesta que es va fer durant el 2023 sobre participació ciutadana. Els resultats revelen que tant en l'enquesta a ciutadans com l'enquesta interna a Govern un percentatge molt alt considera que la ciutadania hauria de tenir més incidència en la presa de decisions i que l'interès en poder fer-ho és molt elevat.

En línies generals es considera que no es facilita la participació i que la ciutadania no és té en compte. En quant als temes o àmbits als que agradaria participar, la gran majoria dels enquestats consideren que la ciutadania hauria de poder participar en tots els temes, o tots els que afectin a la ciutadania tot i que si entrem en detall, hi ha bastanta diferència entre els resultats de l'enquesta interna i externa, que pot venir donada pel moment en el que es van realitzar les enquestes, o per la diferent





perspectiva dels problemes i necessitats arrel del lloc de treball a l'administració versus el sector privat.

En el cas de l'enquesta interna, els temes més rellevants són les polítiques socials i l'estat del benestar i a molta distància els afers europeus, el medi ambient, l'habitatge i el treball. Per altra banda, l'enquesta externa reflexa com a primeres preocupacions, l'habitatge en primer lloc i amb més distància els drets polítics, l'acord d'associació, les polítiques socials i l'urbanisme, construcció i espais públics.

La Secretària d'Estat també presenta les línies estratègiques en matèria de participació ciutadana: apropar les institucions i els seus representants a la ciutadania, promoure una cultura participativa dins de l'administració i millorar la comunicació i fer efectiu el dret a la participació previst a la legislació vigent.

Seguidament els 2 membres de la Visura Ciutadana expliquem què és la Visura i què hem estat fent fins ara. Ens sorprèn positivament l'interès que presenten la majoria de Ministeris i les aportacions que fan sobre com es podria donar més a conèixer la Visura, tot i que en general exposen que no coneixien en profunditat la visura ni les seves funcions. Ens posem a disposició de les persones interessades per a poder col·laborar en els projectes que tinguin.

A Continuació, cada Ministeri assistent presenta els programes, projectes o accions des de la perspectiva de la participació ciutadana.

Secretaria d'Estat per a les Relacions amb la Unió Europea

Tot i que no assisteix ningú d'aquesta Secretaria, la Secretària d'Estat ens fa una petita presentació i ens comenta que durant el primer semestre de 2025 es farà el referèndum i que hi ha un seguit de reunions que es faran properament a cada parròquia, adreçades a tota la ciutadania.

A la Cambra de Comerç es pot demanar cita prèvia tots els divendres per a resoldre dubtes. La Secretaria de les relacions amb la UE també tenen un número de Whatsapp, una web i xarxes socials com a canals als que es poden adreçar tots els ciutadans.





Secretaria d'Estat de Transició Energètica, Transports i Mobilitat

S'explica el procés participatiu que està en marxa sobre el transport públic i la mobilitat, amb 3 eixos principals: ús del cotxe particular, mobilitat sostenible i transport públic..

La valoració és molt positiva, s'han recollit més de 600 propostes que ara s'estan avaluant per veure si són viables tècnicament i es contestaran una per una a cada persona que les ha formulat. Després les propostes passaran a la validació política.

Secretaria d'Estat de Transformació digital i Telecomunicacions

Es fa un petit esment en aquest punt per explicar que s'està fent un projecte per digitalitzar tots els tràmits. S'ha demanat la col·laboració de la Visura Ciutadana per detectar quins són els tràmits prioritaris que s'haurien de digitalitzar en primer lloc i està previst sol·licitar la col·laboració d'altres col·lectius com podrien ser empresaris i gestories.

Ministeri de Relacions Institucionals, Educació i Universitats

A Andorra hi ha un total de 11.500 alumnes entre els 3 sistemes educatius, formació professional i batxillerat. El Ministeri només incideix al sistema educatiu andorrà.

Hi ha diferents mecanismes per promoure la participació dins de l'àmbit educatiu, com ara els delegats de classe, les assemblees de delegats, les comissions, les juntes d'escola i els consells d'escoles.

També hi ha un projecte de participació a segona ensenyança conjunt entre els 3 sistemes educatius, el consell d'infants i el consell de joves. A més a més també es realitzen consultes i enquestes als centres.

Finalment també hi ha el pla nacional que també contempla un seguit de projectes: foment de la lectura, infància i adolescència, sostenibilitat i eines digitals.

Ministeri de Turisme i Comerç

D'aquest Ministeri depèn el departament de Consum, que té una participació ciutadana activa en format de queixa i defensa del consumidor.





Per part del Ministeri, no es fan accions de participació ciutadana i es fa èmfasi en que s'hauria de fomentar el treball transversal donat que la participació ciutadana ens afecta a tots.

Ministeri de Finances

Una de les funcions més importants d'aquest Ministeri són informar sobre les campanyes tributàries als ciutadans. Els canals de comunicació actuals són la cita prèvia i el correu electrònic. També es confecciona la guia IRPF anual.

S'explica que s'està plantejant crear una oficina del contribuent com a òrgan imparcial, on el ciutadà pugui fer suggeriments, millores i queixes.

Ministeri d'Afers Exteriors

Actualment no hi ha cap procés participatiu en aquest Ministeri. Hi ha un procés participatiu obert de l'agenda 2030 però que fins d'aquí 4 anys no es tornarà a fer. Exposen que les associacions són un dels principals actors de la cooperació i el desenvolupament.

Ministeri de Justícia i Interior

No hi ha cap projecte en aquest sentit. Destaca la llei de seguretat privada que ha entrat en vigor recentment i per la que es va tenir en compte diversos col·lectius per al seu desenvolupament.

Ministeri de Territori i Urbanisme

Es van fer 3 processos de pressupost participatiu des de Govern durant els anys 2017, 2018 i 2019. Moltes propostes eren més adreçades a competències comunals i per tant als anys posteriors van ser els comuns els que van agafar aquest rol. Encara hi ha operativa la web de pressupostparticipatiu.ad. Se'ns informa que hi ha una partida pressupostària per aquest concepte, pel que seria viable reprendre'l.

Ministeri de Salut

Totes les normes es parlen amb els col·legis i associacions i s'escolta la seva opinió.





Actualment, hi ha pacte d'estat de Salut amb 3 eixos principals (promoció i prevenció de la salut, sostenibilitat i recerca) al que hi estan participant els col·legis, associacions i la Visura entre altres.

S'ha fet un document i s'ha enviat a tots els participants, que han fet les aportacions. Ara el Ministeri contestarà totes les aportacions una per una.

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia i portaveu del Govern.

El departament de Medi Ambient no exposa cap projecte en concret i aprofita el seu torn de paraula per posar de relleu que és molt important que la ciutadania se senti escoltada i que els diferents departaments d'un mateix ministeri coneguin quins projectes estan duent a terme els altres, ja que existiria una aparent desconexió entre departaments.

Ministeri de Cultura, Joventut i Esports

No es destaquen projectes actius. S'expliquen àmbits de treball on es considera que hi ha participació ciutadana dins del Ministeri.

Dins del departament de joventut hi ha el pla nacional de la joventut d'Andorra que s'ha fet conjuntament amb el Consell d'Europa, els Comuns, Carnet Jove i el Fòrum de la Joventut i que engloba als joves entre 16 i 35 anys. El Fòrum va realitzar 470 entrevistes a joves.

Pel que fa a esports, es va fer una consulta a les federacions l'any 2022 i que es pretén reprendre al 2024.

A Cultura, hi ha l'aplicació de primera pedra per donar a conèixer les construccions de pedra seca i accedir a informació i col·laborar, així com la enquesta de participació ciutadana sobre els béns a restaurar.

Pel que fa a política lingüística hi ha el llibre blanc de la cultura, el voluntariat per la llengua, i l'ampliació de continguts a Wikipedia.

A museus i monuments, activitats a l'apartat de "podem fer" i propostes.

A Acció cultural, el llibre blanc de la cultura.





A les 12 hores es dona per finalitzada la reunió amb la voluntat de fomentar la participació ciutadana i s'emplaça a una propera reunió a la tardor.

visuraciudadana@andorra.ad
+376 875 700

www.visc.ad/visura-ciudadana

